

Gởi Nhà Văn “Khăn Rằn” Võ Đắc Danh....

Trần Khắc Tường.

Tui xin hỏi nhà văn khăn rằn Võ Đắc Danh khăn rằn dùng để đi tắm lau mình. Đi chụp hình mà trông chiếc khăn rằn chi vậy cha nội? Hay ông muốn dùng chiếc khăn rằn để chứng minh **tui là VC đó nghe!**

Ông Võ Đắc Danh là dân Cà Mau. Năm 1981 ông bắt đầu bước chân vào lĩnh vực báo chí tại báo Minh Hải, một tờ báo của tỉnh Minh Hải cũ, nay là hai tỉnh Cà Mau và Bạc Liêu. Sau đó ông làm việc tại Hội Văn học Nghệ thuật Minh Hải. Ông Võ Đắc Danh nay là nhà văn, nhà báo, nhà làm phim rất nổi tiếng trong nước. Thiệt là đáng kể và đáng nể như cái tên của ông là “Đắc Danh”.

Danh tui cũng khoái vì tui thuộc loại háo danh! Nên tình cờ đọc được bài nào của ai nổi tiếng là tui vạch lá tìm sâu hề vì tui vốn có tánh cà nanh! Tui bèn dùng kính lúp sẫm soi chữ này, chữ nọ, bắt bẻ nọ kia để bắt giở mấy ông! Cái ‘message’ tui muốn gởi ra cho bà con đọc giả là tui coi khờ cam như vậy nhưng hồng có ngu đâu! Xin đừng có khi dễ tui nhe!

Cách dùng chữ: Nhà văn Võ Đắc Danh cũng như nhà văn Nguyễn Ngọc Tư là người Cà Mau nhưng đôi khi dùng phương ngữ Miền Nam không chính xác. Chữ bị lai Bắc Kỳ hai nút 75. Chẳng hạn như ông viết về nữ nghệ sĩ cải lương Út Bạch Lan và danh cầm Văn Vĩ như vậy nè :

*“Hai người mẹ bị **bỏ rơi**, dắt hai đứa trẻ đi lang thang giữa chợ đời, tình cờ gặp nhau rồi kết nghĩa chị em, sống trong một trạm gác cũ bên hông chợ Bình Tây.”*

Miền Nam chúng ta dùng chữ bỏ rơi khi nào đem con đi cho. Bỏ rơi con. Còn giữa vợ chồng là phải viết bị chồng bỏ hay bị vợ bỏ.

Rồi:

*“Mỗi sáng, Út Lùn – tên cô thuở ấy – được các bà chủ sạp sai đi mua **thức ăn** và được trả công bằng những thứ hàng của sạp như **trứng vịt**, rau cải, thịt heo, tôm cá... đủ để nuôi sống hai bà mẹ và người anh trai mù lòa. Ban đêm, hai người mẹ ngủ trong **lô-cốt**, hai anh em ngủ trên sạp hàng.”*

Phương ngữ Miền Nam không ai nói:

- “bà chủ sạp sai đi mua thức ăn” Mà nói “sai đi mua đồ ăn”
- “Người ta nói trứng cút... Nhưng không ai nói trứng vịt mà nói hột vịt. Đi học mà làm bài tập bị cho thầy cô cho không điểm thì lại nói là bài được thầy cô cho hai cái “trứng vịt (Nên nhớ hồi xưa trường của mình chấm bài thang điểm thầy cô cho từ hai cái trứng vịt tới hai mươi.

Thế nên có lúc hột; có lúc trứng nhe. Không phải tui kỳ thị vùng miền nhưng dùng chữ cho nó đúng. Chữ trứng nó hay lắm. Đàn bà cũng có; ông cũng có! Mấy anh mình thử đoán coi nó có ra không?

Còn Lô cốt, “blockhaus” tiếng Pháp gốc tiếng Đức. Lô cốt được xây dựng kiên cố bằng gạch, đá, bê tông... và có lỗ châu mai để lính phòng thủ bắn ra. ^[OBU]

Chúng ta thấy lô cốt có nhiều trên quốc lộ thời Tây chớ nói **lô cốt trong chợ Bình Tây** thì thú thiệt lần đầu tui mới nghe ông nói. Và tui cho nó là vô lý.

Rồi ông viết:

*“Khi bài Dạ cổ hoài lang cất lên cùng với tiếng đàn guitar trên hè phố, trời đất như **chim sa cá lặn**, những kẻ qua đường dừng lại lắng nghe, những đồng tiền xu rơi xuống chiếu”*

Chim sa cá lặn là một điển cố bên Tàu để diễn tả sắc đẹp của các mỹ nhân. Tây Thi, Vương Chiêu Quân, Điêu Thuyền và Dương Quý phi. Tây Thi đẹp đến nỗi “Trầm ngư” là cá trông thấy phải chìm sâu dưới nước. Vương Chiêu Quân đẹp đến nỗi “lạc nhạn” là chim nhạn sa xuống đất. Điêu Thuyền đẹp đến nỗi “bế nguyệt” là mặt trăng phải giấu mình. Và Dương Quý Phi đẹp đến nỗi “tu hoa là khiến hoa phải xấu hổ.

Như vậy tả một dung nhan diễm lệ thì được mà ông **tả hát hay đờn hay thì tại sao chim phải sa cá phải lặn?** Nghe hát nghe đờn hay thì chim phải bay lại gần, cá phải trồi đầu lên nghe mới hợp lý chớ? Mới nghe mà chuồn hết ráo thì hay cái giống gì? Viết khen hay viết chửi dây cha
Thế nên ta không dùng chim sa cá lặn để diễn tả giọng hát hay tiếng đờn hay!

Muốn diễn tả giọng hát buồn hòa tiếng đờn tha thiết thì thiết nghĩ ta nên “cọp dê” Nguyễn Du viết đoạn Hoạn Thư cuồng ghen bắt Kiều đờn hầu rượu Thúc Sinh: “*Bốn đây như khóc như than. Khiến người trên tiệc cũng tan nát lòng*” là đúng sách vở nhưt.

Rồi:
“Một hôm, cô Năm Cần Thơ tìm tới mời hai người lên Đài phát thanh Pháp Á để thu bài Trọng Thủy - My Châu rồi được ký luôn một hợp đồng làm việc cho đài. Nghệ sĩ Thành Công nói rằng:

*“Đã thành ca sĩ của đài rồi thì phải chọn một nghệ danh chứ không thể gọi là Út Lùn được. Bên đài Quốc Gia có **ca sĩ Bạch Huệ**, hay là ta đặt tên em là **Bạch Lan**”.*

Ông Võ Đắc Danh dùng chữ “ca sĩ” Bạch Huệ cho giới cổ nhạc vào những năm 50 là sai. Viết thời nào phải dùng chữ thời đó. Viết đúng phải là **nữ nghệ sĩ hay danh ca** Bạch Huệ .

Rồi ông Võ Đắc Danh cho rằng:

*“**Ký giả kịch trường** Trần Tấn Quốc đã bình luận về cô như vậy trong một bài viết có nhan đề “**Sầu nữ Út Bạch Lan**”, rồi thành danh cho đến bây giờ.”*

Nói Ký giả kịch trường Trần Tấn Quốc là không đúng.

1. Ông Trần Tấn Quốc là tên thật của ông chủ báo Tiếng Dội, Đuốc Nhà Nam ... để mần ăn và để cúng cơm. Còn khi viết bài, tùy thể loại mà ông có những bút hiệu khác nhau. Bình luận ông ký Cao Trần Lãnh. Người họ Trần quê Cao Lãnh. Phê bình kịch trường ông ký **Thanh Tâm**. (Ông có lập ra giải Thanh Tâm cho giới cải lương)

2. Sầu nữ Út Bạch Lan là biệt danh do soạn giả cái lương Kiên Giang Hà Huy Hà đặt. Ông Kiên Giang còn đặt: “Nữ hoàng sân khấu” cho Thanh Nga . “Cải lương chỉ bảo” cho Bạch Tuyết v...v...

Rồi ông Võ Đắc Danh viết là:

“Có thể nói, sau thế hệ của nghệ sĩ Phùng Há, thế hệ Út Bạch Lan là những người tiếp tục xây dựng nền móng cho sân khấu cải lương Nam bộ.”

Nói vậy là không đúng. **Thời của nghệ sĩ Út Bạch Lan là thời hoàng kim của sân khấu cải lương Miền Nam. Khi CSBV chiếm được Miền Nam cải lương mới tàn lụi đi.** Còn “Tuồng Tiếng Hạc Trong Trăng” của Loan Thảo và Yên Ba đoạt giải Thanh Tâm năm 1966 là do Thành Được và Thanh Nga đóng vai chánh hát trên sân khấu Thanh Minh Thanh Nga chứ không phải Út Bạch Lan.

Tóm lại, theo thiện ý của tui. ông Võ Đắc Danh mặc dù là dân Miền Nam chánh gốc Cô ba xà bông Trương văn Bền 72 phần dầu lại **lấy nhiều tài liệu từ những bài báo của các cây viết từ Miền Bắc vào Sài Gòn sau 75**. Hậu quả tất nhiên là dùng phương ngữ đã sai. Tài liệu lại không chánh xác.

Bút pháp của nhà báo Bake 75 là:

Vừa viết vừa tán láo, bốc phét bợ đỡ quá đáng một người nghệ sĩ rồi lại chen vào đòi tư những thân nhân của người nghệ sĩ để câu độc giả. **Tui đọc thấy chương tai gai mắt về những dữ liệu này** nên ngửa miệng chỏ mỏ vô bài của ông chứ tui không dám có ác ý.

Nói theo kiểu công tử Quờn trong tác phẩm Đò Dọc của Bình Nguyên Lộc....

*“Xin ông nhà văn khấn rằn Võ Đắc Danh đừng có “**cá nhân**” tôi nhé.”*

Ghi lại

Trần Khắc Tường.